

IN MEMORIAM – PROF. DR. VALERIU POPESCU (04.11.1924 – 16.01.2013)

Prof. Dr. C. Arion

Institutul Clinic Fundeni, București

Comunitatea pediatriilor români s-a despărțit recent de cea mai proeminentă figură a Pediatriei contemporane – s-a stins, după o lungă și nedreaptă suferință, Profesorul Doctor Valeriu Popescu.

Absolvent de frunte al Facultății de Medicină din București, în 1951, Domnia Sa și-a început îndelungata și fructuoasă carieră profesională ca preparator universitar în Clinica de Neurologie a Institutului de Neurologie al Academiei Române, sub conducerea a două figuri emblematice ale Neurologiei autohtone – Prof. Dr. Arthur Kreindler și Prof. Dr. Vlad Voiculescu; de altfel, pasiunea pentru neurologia pediatrică a rămas o constantă bine cunoscută a activității Prof. Dr. Valeriu Popescu. Din 1952, și-a început activitatea în Clinica de Pediatrie „E. Irsa” din București, unde s-a produs întâlnirea cu o altă figură marcantă a medicinei românești: Prof. Dr. Alfred Rusescu; din acest moment a început afirmarea Domniei Sale ca pediatru. A urcat – cu răbdare și după îndelungi acumulări profesionale – treptele ierarhiei universitare în UMF București: șef de lucrări, conferențiar universitar și, din 1978, profesor universitar titular. Din anul 1977 devine Șeful Clinicii de Pediatrie din Spitalul „Dr. V. Gomoiu”, unde a reușit să crească considerabil prestigiul acestei unități medicale bucureștene și a întemeiat o adevărată școală de Pediatrie, în care s-au format profesorii actuali de Pediatrie din București, ca și o întreaga pleiadă de pediatri care lucrează sau au lucrat în întreaga țară.

Prolifca activitate profesională a Profesorului Valeriu Popescu a îmbrățișat aproape toate domeniile Pediatriei, cu un accent suplimentar pe Neurologia pediatrică, Hepatologie, Boli metabolice, Hematologie și Oncologie pediatrică. Cunoștințele

și experiența Domniei Sale s-au rafinat și în cursul unor burse și stagii în Centre pediatrice prestigioase din străinătate: Varșovia, Lublin, Poznan, Stockholm (sub patronajul celebrului Prof. Dr. Rolf Zetterström), Columbus–Ohio (USA), Washington, Amsterdam. Cu aceste ocazii, a reprezentat cu cinste și a afirmat cu tărie calitățile medicinei românești și ale Școlii de Pediatrie Bucureștene. Cu o deosebită receptivitate la nou și cu o pasiune remarcabilă pentru aprofundarea cunoștințelor medicale, Prof. Dr. Valeriu Popescu a avut și o remarcabilă activitate de cercetare, care rămâne în sutele de lucrări publicate împreună cu colaboratorii, multe dintre ele de referință și în prezent.

O altă latură în cariera Domniei Sale a fost reprezentată de activitatea didactică desfășurată în UMF „Carol Davila” din București, domeniu în care, pe lângă miile de studenți și sutele de rezidenți ce și-au început drumul profesional sub îndrumarea Profesorului Dr. Valeriu Popescu, a rămas o monumentală operă scrisă, din rândul căreia amintesc doar cunoscuta colecție „Diagnostic și tratament în Pediatrie”; „Diagnosticul clinic și radiologic în pediatrie” (1968), volumul III al Tratatului de Pediatrie (sub redacția Prof. Dr. Valeriu Popescu, 1985), „Algoritm diagnostic și terapeutic în pediatrie”, „Patologia aparatului respirator la copil” (2 vol.), „Neurologia pediatrică” (2 vol.) și „Activități în pediatrie” (ultima lucrare publicată în 2 volume, 2008), ca și „Cursurile litografiate” (15 vol.) – baza teoretică a pregătirii a numeroase generații de studenți și tineri medici din întreaga țară. Trei dintre cele mai valoroase lucrări ale Domniei Sale, „Electroencefalografia pediatrică”, rezultând din Teza de Doctorat, „Diagnostic clinic și radiologic în pediatrie” și „Icterele copilului cu hiperbilirubinemie conjugată” au fost distinse cu înalte premii ale Academiei Române.

Profesorul Dr. Valeriu Popescu a îndeplinit sarcini de prestigiu în Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București, ca o re-

flectare a calităților sale de conducător și a meritelor profesionale deosebite: Decan al Facultății de Pediatrie (1980-1989), Secretar științific al Senatului Universitar și Prorector didactic (1990-1993).

Numeroase recunoașteri ale meritelor îndelungatei cariere medicale, didactice și științifice ale Domniei Sale au venit din partea multor societăți profesionale și sectoare ale activității medicale din România și din întreaga lume: membru titular al Academiei de Științe Medicale încă de la înființarea acesteia (1990), Președinte al Asociației Medicale Române (1997-2005), Președinte titular și apoi onorific al Societății Române de Pediatrie, Redactor șef al revistei „Pediatria“, membru al Societății Internaționale de Neurologie Pediatrică, Președinte al Congreselor Naționale de Pediatrie cu participare internațională din 1995, 1998, 2001 și 2003, Doctor Honoris Causa al UMF „Gr. T. Popa“ din Iași și al Universității „Ovidius“ din Constanța.

În 2009, Sănătatea Media Group a acordat premiul pentru întreaga carieră medicală de peste 55 de ani Profesorului Dr. Valeriu Popescu, în cadrul unei emoționante manifestări gazduite – emblematic – de Ateneul Român, de care îmi amintesc cu deosebită căldură.

Trecerea în revistă a excepționalei vieți profesionale a Prof. Dr. Valeriu Popescu nu trebuie să ocolească însă reamintirea deosebitelor calități umane ale Domniei sale. Lumea pediatrică l-a perceput dintotdeauna ca pe un om muncitor, dârz luptător pentru adevăr și dreptate, cu un deosebit simț al echilibrului moral, de o rară sensibilitate și

o impresionantă și nobilă modestie. Suflet deschis, apropiat de micii pacienți și de familiile deseori disperate ale acestora, Prof. Dr. Valeriu Popescu a știut să aprindă licărul speranței întru vindecare, întru ieșire din impas.

Față de colegii și elevii Domniei Sale a reușit să fie totdeauna drept, dar nu aspru, un puternic sprijin profesional, fără a sufoca parcursul fiecăruia, în funcție de calitățile sale. Noi, elevii Domniei Sale, l-am simțit ca pe un părinte drag și – în ultimii ani luminoși ai vieții – ca pe un adevărat Patriarh al nobilei noastre profesii – Pediatria.

Cred cu tărie că nu folosesc o expresie de rutină afirmând că lumea pediatrică română, și nu numai ea, va rămâne mai searbădă și mai tristă prin plecarea Domniei Sale. Preluând însă prețiosul exemplu al Prof. Dr. Valeriu Popescu, noi, toți elevii Domniei Sale, ne angajăm să ducem mai departe focul sacru al Pediatriei pe care Profesorul nostru l-a preluat la rândul său de la iluștrii săi Maeștri.

„Copilul este purtătorul de lumină și speranță al omenirii“, ne spunea Profesorul nostru, într-un citat de Victor Hugo preluat de la Prof. Dr. Alfred Ruscescu, mentorul respectat al Domniei Sale!

Ne plecăm fruntea cu evlavie și recunoștință, despărțindu-ne cu durere de cea mai luminoasă figură medicală, științifică și didactică care ne-a îndrumat pașii în viață...

București, 16 februarie 2013

În numele elevilor

Profesorului Dr. Valeriu Popescu

In memoriam – Valeriu Popescu, MD, PhD (04.11.1924-17.01.2013)

C. Arion, MD, PhD

Pediatric Clinic, Fundeni Clinical Institute, Bucharest

Prof. Dr. Valeriu Popescu – the most prominent personality of romanian contemporary pediatric world - passed away recently, age 88.

He graduated at Bucharest Faculty of Medicine (1995) and began his long and fruitful professional career as junior assistant in the Neurology Clinic of Romanian Academy Neurology Institute, having as mentors two emblematic Romanian

neurologists – Prof. dr. Arthur Kreindler and Prof. Dr. Vlad Voiculescu; his well – known passion for pediatric Neurology dating from this very period. In 1952 he debuted as senior assistant in the pediatric clinic “Emilia Irsa”, where he met another prominent physician and Professor – Alfred Ruscescu. From this year, Professor Popescu start his career as eminent pediatrician. He ascends the

steps of the university hierarchy at Bucharest University of Medicine and Pharmacy: senior assistant Professor, lecturer and Professor, the last title in 1978; he made this patiently and thanks to long and serious professional achievements.

He was appointed as Head of the “Victor Gomoiu” Pediatric Clinic (1977), where created an important pediatric school, where studied all the present professor of Pediatrics from Bucharest and most of more prestigious Romanian pediatricians.

In his long career, Prof. Valeriu Popescu essentially contributed to the development of all pediatric subspecialties, especially of Pediatric Neurology, Hepatology, Hematology – Oncology and Inborn Errors of Metabolism. He upgraded his Knowledge and clinical skills under influence of prestigious foreign pediatricians in Warsaw, Lublin and Poznan (Poland), Stockholm – where he worked under authority of Professor Rolf Zetterström –, Amsterdam, Columbus (Ohio) and Washington DC. On these circumstances, he made himself respected as a high representative of Romanian school of medicine and of the Bucharest community of pediatricians.

Having a great passion for up-to-date medical science and a constant aptitude for discovery, Prof. Valeriu Popescu also had an outstanding research career and published hundreds of scientific papers, many of these being referencial works in Romania and abroad.

A prestigious segment of his career was that of Professor at “Carol Davila” University of Medicine and Pharmacy Bucharest, as a beloved tutor of thousands of students and hundreds of young residents. He wrote also a great amount of books; I would like to mention here only: “Clinical and Rx diagnosis in Pediatrics” (1968), the collection “Diagnosis and Treatment in Pediatrics”, the 3-rd volume of “Textbook of Pediatrics” (1985, editor Valeriu Popescu), “Diagnostic and therapeutic algorithms in Pediatrics”, Diseases of respiratory tract in children” (2 volumes), “Pediatric Neurology” (2 volumes) and the last published “Up-to-date in Pediatrics” (2 volumes). Many generations of students and young Romanian doctors had as fundamental books for their instructions the works of Professor Valeriu Popescu. Three of the most important books: “Pediatric Electro-encephalo-

graphy” – an extension of his Ph.D. thesis, “Clinical and Rx diagnosis in Pediatrics” and “Jaundice with conjugated bilirubin in children” won the prestigious prize of Romanian Academy of Science.

Professor Valeriu Popescu carried out important managerial tasks at the “Carol Davila” University of Medicine and Pharmacy, as a recognition of his exquisite professional qualities: Dean of Pediatric Faculty (1980-1989), Chancellor of the University Senate and University Deputy Rector (1990-1993).

Many professional and scientific romanian and international societies rewarded his long and important career: member of the Romanian Academy of Medical Sciences” from the setting up (1990), President of Romanian Medical Association (1907-2005), Ordinary and afterwards Honorary President of the Romanian Society of pediatrics, chief editor of the review “Pediatria”, fellow of the International Society of Pediatric Neurology, president of the National Congress of Pediatrics (1995, 1998, 2001, 2003) and HC Doctor of many romanian Universities (Iassy, Constantza, Sibiu, etc.).

As a supreme acknowledgement, an important Romanian Medical Forum (Sănătatea Media Group) rewarded him with a Prize for the whole activity under the auspices of Romanian Atheneum, during a touching show.

Professor Valeriu Popescu showed himself as a very active person, a firm fighter for truth and justice, having an exceptional sense of moral equilibrium, and as a sensitive, well educated and distinguished man. He was a close friend and a strong protector of little patients and their families. With regard to his students and colleagues he succeeded in being fair but not severe, and a strong mentor of their professional career.

We-their former students – always considered him as a beloved, father, as a real Patriarch of Pediatricians!

In this very unhappy moments of mourning, we are committed ourselves to continue his achievements. We are stimulated by his words: “The child is the bearer of mankind’s light and hope” (V. Hugo, mentioned by Professor Alfred Rusescu).

*Respectfully, on behalf of Professor’s students
and fellows*